

De ebben a pillanatban dördül a fegyver, az erdész jó lövő s Bundás — Lomposnak az anyja — a gróf Klapac-gulya szikadthasú, bogáncstépett szolgája, Csepű Misa grófi cseléd társa, szétloccsant fejjel zuhan vissza a gróf Klapac-birtok földjére.

De csak azért zuhan így vissza, mert a másik szolga, az urasági gulyás, aki egy öklömnyi kuvaszért ősi vagyonát, egy ezüstveretű karikás ostort adott oda, akinek asszonyát a gróf öccse ölelni ment, megremegett, egy pillanatra megint szolga lett, egy nagyon kicsi pillanatra elfelejtette, hogy ők négyen egyek. A pillanat másik végén már suhintott botjával — feleszmélt arra, hogy mit kell tenni a társaiért és a másik szolga, az úr melletti szolga is szétloccsant fejjel zuhant le a szolga melletti szolga mellé: Bundás mellé a grófi Klapac-birtok sokezerholdas földjére.

Iványi Károly

Katalán koldúsdal

(XV. század)

Étlen, szomjan, leköpve és kizárva,
sántán, bénán, süketen és vakon
járunk koldúsdalunkkal házról-házra
jeges telekben s izzó nyárnapon.

Ágyunk a kő, a könny a feleségünk,
borunk az árok, ételünk a sár,
de néhanap egy boldog házhoz érünk,
hol a szakácsnő bő moslékra vár.

Ilyenkor csak zabálunk és bőföggve
iszunk, s aztán, sok megveszett bolond,
bénán bokázunk s elmondjuk röhögve,
hogyan rohadt le orrunkról a csont.

De ha oly házhoz érünk, hol kidobnak,
s ahol kenyér helyett rúgást kapunk:
onnan némán megyünk tovább s titokban
a falra egy keresztet mázsolunk.

Tovább megyünk a végtelen világnak,
s megdöglünk egyszer egy vén csűr alatt,
a férgek undorodva megzabálnak,
de a kereszt a házon ottmarad.

S egy vak, lámpátlan téli éjszakában
lesz egy barátunk még, aki arra tart,
s megáll a háznál s körbe járja,
s megint megáll s fölgyújtja majd.

Ballada a senki fiáról

Mint nagy kalap, borult reám a kék ég,
és hű barátom egy akadt: a köd.
Rakott tálak között kivert az éhség,
s halálra fáztam rőt kályhák előtt.
Amerre nyúltam csak cserepek hulltak,
s szájam szélén áradt már a sár,
utam mellett a rózsák elpusztultak,
s lehelletemtől megfakult a nyár,
csodálom szinte már a napvilágot,
hogy néha még rongyos vállamra sűt,
én, ki megjártam mind a hat világot,
megáldva és leköpve mindenütt.

Fagyott mezőkön birkóztam a széllel,
ruhám csupán egy fűgefalevél,
mi sem tisztább számomra mint az éjjel,
mi sem sötétebb nékem, mint a dél.
A matrózkocsmák mélyén felzokogtam,
ahogy a temetőben nevetek,
enyém csak az, amit a sárba dobtam
s mindent megöltem, amit szeretek.
Fehér derével a halántékomra,
s veres hajamra már az ősz feküdt,
és így megyek fűtyülve egymagamba,
megáldva és leköpve mindenütt.

A győztes ég fektette rám a sátrát,
a harmattól kék lett a homlokom,
s így kergettem az Istent, aki hátrált,
s a jövődőt, amely az otthonom.
A hegycsúcsokon órákig pihentem,
s megbámultam az izzadt kötőrőt,
de a dómok mellett fűtyülve mentem,
s kinevettem a cifra püspököt:
s ezért csak csók és korbács hullott árva
testemre, mely oly egyformán feküdt
csipkés párnák között és utcasárba
megáldva és leköpve mindenütt.

S bár nincs hazám, borom, se feleségem,
és lábaim között a szél fűtyül:
lesz még pénzem és biztosan remélem,
hogy egy nap nékem minden sikerül.
S ha meguntam, hogy aranytáliból éljek,
a palotákat megint otthagynom,
hasamért kánkánt járnak már a férgek,
és valahol az őszi avaron,
egy vén tövisbokor aljában, melyre
csak egy rossz csillag sanda fénye sűt:
maradok egyszer, François Villon, fekvé
megáldva és leköpve mindenütt.